1962
ଅକ୍ଟୋବର 4

ଅମୀର ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ବନାମ
ରାମ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ
(ଏବଂ ସଂଯୁକ୍ତ ଆବେଦନ)

(ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି. ପି. ସିହ୍ନା, ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର,
କେ. ଏନ୍. ୱାଞ୍ଚୁ, କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା
ଏବଂ ଜେ. ସି. ଶାହା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ପୂର୍ବକ୍ରୟ ଅଧିକାର - ନୂତନ ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଆଇନ ପ୍ରଣୟନରେ ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ନୂତନ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ଭାବରେ ପାରିତ ନହେବା ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ପ୍ରଦାନ କରିବା - ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ - ବିଚାରାଧୀନ ଆବେଦନ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ - ପଞ୍ଜାବ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1913 (1913 ର ପଞ୍ଜାବ), 1960 ର ପଞ୍ଜାବ ଅଧିନିୟମ 10 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ, ଧାରା 15 (1) (c) ଖଣ୍ଡ 4, 31 ।

ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ 'A' ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ମେ 31, 1956ରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପଛିରେ ଥିବା କେତେକ କୃଷି ଜମିର ମାଲିକ ଭାବେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ପଞ୍ଜାବ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1913ର ଧାରା 15 (c) (ii) ଏବଂ (iii) ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ରହିଛି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ଆଧାରରେ ଦାବିକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ 'A' ର କ୍ରେତାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଜମିରୁ କିଛି ଅଂଶ ବିନିମୟ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆଦାନପ୍ରଦାନର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ନିଜେ ସେହି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟକୁ ଆଗୁଆ କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ହକଦାର ହୋଇଥିଲେ । ତେବେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଡିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ 1960 ର ପଞ୍ଜାବ ଅଧିନିୟମ 10 ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଧିନିୟମକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ (1) ମୂଳ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 (c) ର ଖଣ୍ଡ (ii) ଏବଂ (iii) କୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା,(2) ଧାରା 15 (1) (e) ର ଖଣ୍ଡ 4 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ କୃଷି ଜମି ଏବଂ ଗ୍ରାମ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୂର୍ବ-ଛାଡ଼ର ଅଧିକାର

ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଠାରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହେବ ଯିଏ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାର ଅଧୀନରେ ଥିବା ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଜମି କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ଏହାର ଏକ ଅଂଶ ଧାରଣ କରିଥିଲେ, ଏବଂ(3) ଧାରା 31 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ କୌଣସି ଅଦାଲତ 1960 ର ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ମକଦ୍ଦମାରେ ଡିକ୍ରି ପାସ୍ କରିବେ ନାହିଁ ଯାହା ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ଥିଲା । ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏକ ନୂତନ ଯୁକ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଅଧୀନରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜମି ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି, ସେମାନେ ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 (1) (c) ର ଖଣ୍ଡ 4 ଅଧୀନରେ ପୂର୍ବ-ଛାଡ଼ର ଅଧିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ଯଦିଓ ଏହା ବିଚାର କରାଯାଏ ଯେ ଅସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 (c) ର ଖଣ୍ଡ (ii) ଏବଂ (iii) ଅଧୀନରେ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାରକୁ ସଂଶୋଧନକାରୀ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପିଛିଲା ଭାବରେ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 15 (1) (c) ର ଖଣ୍ଡ 4 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଥିଲା ବୋଲି ଧରିଲେ ମଧ୍ୟ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାରର ନୂତନ ଅଧିକାର ଆଧାରରେ ଡିକ୍ରି ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଯେତେବେଳେ ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା ସେହି ତାରିଖରେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ (1) 1960ର ପଞ୍ଜାବ ଅଧିନିୟମ 10 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ପଞ୍ଜାବ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ଅଧିନିୟମ, 1913ର ଧାରା 31ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅବସ୍ଥାରେ ପିଛିଲା କାଳରୁ ରହିଛି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଅଣ-ସଂଶୋଧିତ ଧାରା ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଡିକ୍ରୀକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ରାମ ସରୂପ ବନାମ ମୁନ୍ସି - [1963] 3 S.C.R. 858 ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

(2) ଧାରା 31 ର ପିଛିଲା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 15 ର ମୂଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପିଛିଲା ଭାବରେ ପ୍ରଭାବ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ତେଣୁ ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ଦାବି କରୁଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ

1962
ଅମୀର ସିଂ
ବନାମ
ରାମ ସିଂ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର

ପୁନଃପ୍ରେରଣରେ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଅଧିକାର ଆଧାରରେ ପାରିତ ଡିକ୍ରି ମାଗିବା ପାଇଁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1961 ର 436 ରୁ 438 ।

ଅଧିକାର ପତ୍ର ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1959ର 407, 408 ଏବଂ 409 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1959 ଡିସେମ୍ବର 9 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ ଗୁଡିକ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ *ଅଚରୁ ରାମ ଏବଂ ବି. ଡି. ଜୈନ* ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ *ଜ୍ଞାନ ସିଂ ଭୋହରା* ।

1962, ଅକ୍ଟୋବର 4 ।ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର (1913 ର ସଂଖ୍ୟା 1) ର ମୂଳ ଅଧିନିୟମରେ ପଞ୍ଜାବ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1960 (1960 ର X) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଧାରା 31 ର ପିଛିଲା କ୍ରିୟାର ପ୍ରଭାବ କ'ଣ । ଏହି ତିନୋଟି ଆବେଦନରେ ଆମର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଏହା ହେଉଛି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଶୁଣାଣି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକତ୍ର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ତିନୋଟି ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ମକଦ୍ଦମାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଆଫତାବ ରାୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 31 ମେ,1956 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 10,000/- ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ବିକ୍ରୟକୁ ସେମାନେ ଆଗୁଆ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ସେମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ମାରାହାର କଲାନ ମଉଜାରେ ପଟ୍ଟି ଔଲଖ ଏବଂ ପଟ୍ଟି ରୋଡରେ କୃଷି ଜମିର ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି, ଏବଂ ଏହିପରି, ଧାରା 15 (c) (ii) ଏବଂ (iii) ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ଦାବି କରିବାର ବୈଧାନିକ ଅଧିକାର ସେମାନଙ୍କର ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ଦାବିକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଆଫତାବ ରାୟଙ୍କ ଠାରୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କ୍ରେତାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଣାଯାଇଥିବା ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ 2 କେନାଲ ବିନିମୟ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ବିନିମୟ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ନିଜେ ସେହି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ବିକ୍ରୟକୁ ଆଗୁଆ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ହକଦାର ହୋଇଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ପ୍ରାକ-କ୍ରୟାଧିକାରୀ ବୋଲି

ଦାବି କରୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଦାବିକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସଂକ୍ଷେପରେ, ଏହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାର କାରଣ ଥିଲା ।

ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯେଉଁ ବିନିମୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ତାହା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା ଧାରା 15 (c) (ii) ଏବଂ (iii) ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ-କ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହି ମାମଲାକୁ ଅପିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନେଇଥିଲେ । ନିମ୍ନ ଅପିଲ ଅଦାଲତ ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଆଦେଶ 41, ନିୟମ 27 ଅଧୀନରେ ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିନିମୟ ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆଇନତଃ ବୈଧ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ, ପୂର୍ବ-କ୍ରୟାଧିକାର ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦାବି ବିଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେଥିପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାଗୁଡିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହାପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହି ବିବାଦକୁ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉଠାଇଥିଲେ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମହାଜନ, ଯିଏ ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକର ଶୁଣାଣି କରିଥିଲେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ କ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଂଶ ବଦଳରେ ବିନିମୟ ଦ୍ୱାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଆଗୁଆ କ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା । ସେ ଏହି ତଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଜମି ବିନିମୟ ବେଳେବେଳେ ପକ୍ଷକୁ ଆଗୁଆ କ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେହିଠାରେ ବିନିମୟ ହୋଇଥିବା ଜମି ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ଜମିର ଅଂଶ ନୁହେଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଆଇନରେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନୁହେଁ, ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପୂର୍ବ-କ୍ରୟ କରିବାକୁ ହକଦାର । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ନିମ୍ନ ଅପିଲ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଡିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅଧିକାର ପତ୍ର ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା

1962
ଅମୀର ସିଂ
ବନାମ
ରାମ ସିଂ
ନ୍ୟାୟମର୍ତ୍ତି ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର

ଦୁଇଜଣିଆ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠକୁ ଯାଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଅଧିକାର ପତ୍ର ଆବେଦନରେ ଦୁଇଜଣିଆ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଏହିପରି ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛୁ ଯେ ଉଭୟ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ 1913 ର ମୂଳ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 (c) (ii) ଏବଂ (iii) ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବ କ୍ରୟ ଅଧିକାର ଦାବି କରୁଛନ୍ତି । 4 ଫେବୃଆରୀ,1960ରେ, 1960 ର ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 10 ପାରିତ ହୋଇଥିଲା । ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ପୂର୍ବ ଧାରାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପରେ ପୁରୁଣା ଧାରା 15ର ଏକ ନୂତନ ଧାରା 15କୁ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ କରିଛି । ମୂଳ ଧାରା 15 (c) ର ଖଣ୍ଡ (ii) ଏବଂ (iii) କୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଉଭୟ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ଦାବି ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅସଂଶୋଧିତ ଧାରା 15 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ପାଇଛନ୍ତି, ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ 31 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେତୁ ସେହି ଡିକ୍ରି ଆଉ ତିଷ୍ଠି ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ଧାରା 31 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ପଞ୍ଜାବ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1959 (1960) ର ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ମକଦ୍ଦମାରେ କୌଣସି ଅଦାଲତ ଡିକ୍ରି ପାସ୍ କରିବେ ନାହିଁ ଯାହା ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ । ଧାରା 31 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଭାବରେ ପିଛିଲା ବୋଲି ତାଙ୍କ ତର୍କର ସମର୍ଥନରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାରକୁ ଆଉ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅଚରୁ ରାମ, *ରାମ ସରୂପ ବନାମ ମୁଣି*(1) ମାମଲାରେ 1962 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 30 ତାରିଖରେ ଘୋଷିତ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ସଦ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରତି ଆମର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ମାମଲାରେ, ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠ ତରଫରୁ ବକ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିବା ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆୟଙ୍ଗର, ଧାରା 31ର ପିଛିଲା କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ପିଛିଲାକାଳୀନ ଏବଂ ଉକ୍ତ ବିଭାଗରେ ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା "ବ୍ୟାପକ ଅଟେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମର ମୂଳ

(1) [1963] 3 S.C.R. 858

ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଅପିଲ ଅଦାଲତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ, ତାହା ପୂର୍ବରୁ କ୍ରୟାଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଡିକ୍ରି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲ ହେଉ କିମ୍ବା ସେହି ପ୍ରତିକାର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଥିବା ଅପିଲ ହେଉ ।" ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ, ସେହି ମାମଲାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ନିବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଧାରା 31 ରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡିକ ଅପିଲ ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗକୁ ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା; ଉକ୍ତ ଶବ୍ଦଗୁଡିକ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କେବଳ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ମାମଲାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ଯୁକ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ଥିର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଧାରା 31 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପିଛିଲାକାଳୀନ ଅଟେ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ସେମାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇପାରିବ ।

ଏହି ସ୍ଥିତି ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତା କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଜଟିଳତା ପାଇଁ ଯାହା ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 15 ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଛି । ଆମେ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛୁ ଯେ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପୂର୍ବ-କ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାର ମୂଳ ଅଧିନିୟମ ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲା, ସଂଶୋଧିତ ଧାରା ଦ୍ୱାରା ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି । ସଂଶୋଧିତ ଧାରାଟି ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଛି, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବ-କ୍ରୟାଧିକାର ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ପ୍ରଜା ଯେଉଁମାନେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଅଧୀନରେ ଜମି କିମ୍ବା ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ଏହାର ଏକ ଅଂଶ ଧାରଣ କରନ୍ତି । ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 15ର ଖଣ୍ଡ (a), (b) ଏବଂ (c) ରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ଧାରା 15 (1) (c) ର ଖଣ୍ଡ 4 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ କୃଷି ଜମି ଏବଂ ଗ୍ରାମ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୂର୍ବ-କ୍ରୟର ଅଧିକାର ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହେବ, ଯିଏ ବିକ୍ରେତା କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଜଣଙ୍କ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଅଧୀନରେ ଥିବା ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଜମି କିମ୍ବା ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ଏହାର ଏକ ଅଂଶ ଧାରଣ କରନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଧାରାର ଖଣ୍ଡ (a) ଏବଂ (b) ରେ ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଭୋହରା ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଭଡ଼ାଟିଆ ଯେଉଁମାନେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଅଧୀନରେ ଜମି ଧାରଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏହିପରି, ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ଦାବି କରିବାର ଅଧିକାର ସହିତ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତର୍କ ହେଉଛି ଯେ ଯଦିଓ ମୂଳ ଅଧିନିୟମ

ଅସଂଶୋଧିତ ଧାରା 15 (c) ର ଖଣ୍ଡ (ii) ଏବଂ (iii) ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ପୂର୍ବ-କ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାର ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପିଛିଲାକାଳୀନ ଭାବରେ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି, ସେମାନେ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 15 (1) (c) ର ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡ ଅଧୀନରେ ଆସନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରି ଅଣସଂଶୋଧିତ ବିଭାଗର ବିଲୋପ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାରର ବିନାଶ ପିଛିଲାକାଳୀନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 15 (c) ର ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲା ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ସେ ଆମକୁ ଏହି ତଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଆଳ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ମାମଲାର ବିବୃତିରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ନିଆଯାଇଛି । ଏହି ଆଳ ଉପରେ ଧାରା 31ର ପିଛିଲା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥାଏ ।

ଶ୍ରୀ ଅଚରୁ ରାମ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ ଧାରା 31 ପିଛିଲାକାଳୀନ ଅଟେ ଏବଂ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା ସମୟରେ ଯେଉଁ ପୂର୍ବ କ୍ରୟ ଅଧିକାର ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା, ତାହା ପିଛିଲା ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଛଡ଼ାଇ ନିଆଯାଇଛି, ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଯେଉଁ ପୂର୍ବ କ୍ରୟ ଅଧିକାର ଦାବି କରୁଛନ୍ତି, ତାହା ପିଛିଲା ଭାବରେ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ତାଙ୍କର ତର୍କ ହେଉଛି ଯେ ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା, ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ନିଃସନ୍ଦେହ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ଯେ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ପୁରୁଣା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବ ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେହି ଅଧିକାର ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଧିକାରର ବିଲୋପ ପିଛିଲା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ, କିନ୍ତୁ ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ନୀତି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହିପରି ଉପସ୍ଥାପିତ ତର୍କ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଭାବେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିପାରେ; କିନ୍ତୁ ଧାରା 31 ରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଘନିଷ୍ଠ ପରୀକ୍ଷଣ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହା ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନୁହେଁ । ଧାରା 31, ବାସ୍ତବରେ, ଅପିଲ ଅଦାଲତଙ୍କୁ ଏକ ପୂର୍ବକ୍ରୟ ଅଧିକାର ମାମଲାରେ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ଯାହା ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ, ଯଦି ଆମେ ଧାରା 15 (c) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଆଧାରରେ

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପୂର୍ବ-କ୍ରୟ ଅଧିକାର ଦାବିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା, ଯାହା ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ରହିଥିଲା, ତାହା ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ହେବ, ତେଣୁ, ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ଥରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ପିଛିଲା ଭାବରେ ଛଡ଼ାଇ ନିଆଯାଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ । ଏହା ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଆଣିବ କି ଯେତେବେଳେ ଆମେ ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଅଧିକାର ସହିତ କାରବାର କରୁ, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲରେ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବେ? ଯଦି ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଧିକାରକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୁଏ, ତେବେ ସେହି ଡିକ୍ରି ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ହେବ ଏବଂ ଧାରା 31 ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି ଯେ କୌଣସି ଅଦାଲତ ଏପରି ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିବେ ନାହିଁ ଯାହା ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ । ତେଣୁ ସ୍ଥିତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଅପିଲ ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଏକ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ମାମଲାରେ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୁଏ, ସେହି ଅଦାଲତ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପୂର୍ବ କ୍ରୟ ଅଧିକାରକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବାକୁ ମନା କରିବେ ଯାହା ଅଣ-ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି ସତେ ଯେପରି ଏହା ସେହି ଅଧିକାରକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଅଣ-ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା କିନ୍ତୁ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଧାରା 31 ର ପିଛିଲା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଧାରା 15 ର ମୂଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ପିଛିଲା ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଭାବକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଏବଂ ଏହା ପୁରୁଣା ଅଧିକାରର ବିଲୋପ ପାଇଁ ସେତିକି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଯେତିକି ନୂତନ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ । ଧାରା 15 ର ପିଛିଲା କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଯାହା ଧାରା 31 ର ପିଛିଲା କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ତଥ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ନାହିଁ ଯେ ଧାରା 15 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୂର୍ବ-କ୍ରୟ ଅଧିକାରକୁ ଏକ ଅଧିକାର ଭାବରେ ସୂଚିତ କରାଯାଏ ଯାହା ଧାରା 15 (1) ର ଉପ-ଧାରା (a), (b) ଏବଂ (c) ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ନିହିତ ହେବ ।

ତଥାପି, ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି ଯେ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ଆଇନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ପ୍ରାକ୍ କ୍ରୟାଧିକାରୀ ବିକ୍ରୟ ତାରିଖରେ, ମକଦ୍ଦମାର ତାରିଖରେ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ତାରିଖରେ ପ୍ରାକ୍ କ୍ରୟ ଅଧିକାର ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ ବିବାଦ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ

1962
ଅମୀର ସିଂ
ବନାମ
ରାମ ସିଂ
ନ୍ୟାୟମର୍ତ୍ତି ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର

ଏହା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଏ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଥିଲା - କିମ୍ବା ଯେତେବେଳେ ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଏହି ତର୍କ ଧାରା 31 ଏବଂ ଧାରା 15 ର ପିଛିଲା କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଭାବକୁ ଅଣଦେଖା କରେ । ଯଦି ଧାରା 31 ର ପିଛିଲା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ପରିଣାମ ଧାରା 15 ର ମୂଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ପିଛିଲାକାଳୀନ କରେ, ତେବେ ଏହା ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ ପିଛିଲା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ କଳ୍ପନା ଦ୍ୱାରା, ଧାରା 15 ର ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଦାବି କରୁଥିବା ଅଧିକାରଗୁଡିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିହିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକା ଦ୍ୱାରା ଯଦି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପିଛିଲାକାଳୀନ କରାଯାଏ, ତେବେ ପିଛିଲା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ଏହା ଏହି ତର୍କକୁ ପୂରଣ କରେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିକ୍ରୟ କାରବାର ହୋଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବ ଅଧିକାର ଅଧିକାର ବିଦ୍ୟମାନ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ମାମଲା ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଯେ ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ଜମିର ଭଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଆଗୁଆ କ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ସଂଯୋଗବଶତଃ, ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ପିଛିଲା ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା; ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା, ସେହି ଅଧିକାର ଛଡ଼ାଇ ନିଆଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନେ ଜମିର ଭଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅଧିକାର ଦାବି କରନ୍ତି, ଏବଂ ଏହି ଅଧିକାର ଧାରା 31 ର ପିଛିଲା କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ । ତଦନୁସାରେ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ମାମଲାକୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ପଠାଇବା ଉଚିତ ଯେ ଏହା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଧାରା 15 ର ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ାଟିଆ ଭାବରେ ପୂର୍ବ କ୍ରୟାଧିକାର ମାଗିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଉପସ୍ଥାପନ କରି ସେମାନଙ୍କର ଦାବି ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ଏହିପରି ସଂଶୋଧନ କରାଯିବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ତା'ପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଫଳାଫଳକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମକଦ୍ଦମାଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ଏବଂ ସମାଧାନ

କରାଯିବା ଉଚିତ । ଯେଉଁ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଆହୁରି ତିଷ୍ଠି ରହିଛି, ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ପକ୍ଷମାନେ ବହନ କରିବେ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା । *ମାମଲା ଗୁଡିକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା*

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।